

JAARGANG 83 | NR. 6 | JULI-AUGUSTUS 2023

MANKracht

BIJBELSTUDIE VOOR VERENIGING EN KRING

BIJBELSTUDIES OVER
HET LEVEN VAN ABRAHAM (3)

Gescheiden
verder...?

EN NU DE PRAKTIJK...

Het leven van
Arthur Bons
veranderde
door Efeze 2

THEMABIJBELSTUDIES UIT
DE BRIEF AAN EFEZE (3)

Amazing
grace

UITGAVE VAN DE HERVORMDE MANNENBOND OP G.G.

issn 0167 - 3564
MANkracht
(zoals verwoord in
Jesaja 40: 30-31)
verschijnt
10x per jaar

HOOFDBESTUUR

1e voorzitter

ds. J.H. Lammers
T: 033-2000592
E: j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter

ds. J.M. Molenaar
T: 079-3168995
E: ds.jmmolenaar@gmail.com

1e secretaris

ds. J. van Dijk (postadres)
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T: 0180-398670
E: ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris

vacant

1e penningmeester

dhr. A. Kreijkes
T: 0548-789801
E: tonny@qualityfinance.nl

2e penningmeester

dhr. J. van Capelleveen
T: 0318-516930
E: jvancapelleveen@solcon.nl

Lid

ds. E. de Mots
T: 0180-424636
E: predikant@rondzes.nl

Lid

ds. A. Snoek
T: 0488-723120
E: asnoekvdm@solcon.nl

Lid

ds H.J.T. Lubbers *(themadagen)*
T: 033-2861207
E: h.j.t.lubbers@hervormdwoudenberg.nl

REACTIE MANKRACHT

ds. J.M. Molenaar
ds. E. de Mots
Contactpersoon advertenties en opmaak:
dhr. L.H. de Kluijver
E: l.h.dekluijver@hetnet.nl

BESTUURSWIJZIGINGEN

Doorgeven aan de 1e secretaris.
Maandag 9.00-12.00 uur

MUTATIES

E: info.mannenbond@solcon.nl

OVERLIJDENSBERICHTEN

E: predikant@rondzes.nl *(o.v.v. MANkracht)*

ABONNEMENT OP MANKRACHT?

Leden krijgen het blad gratis. Ben je geen lid maar wil je MANkracht ook ontvangen?

E: info.mannenbond@solcon.nl

T: 0180-398670

Het lidmaatschap van de Hervormde Mannenbond kost € 18,- per jaar.
IBAN: NLO8RABO0377871559
t.n.v. Herv.Mannenbond op G.G.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen moet vóór 1 december via
E: info.mannenbond@solcon.nl

Wat zegt Israël ons?

Geef mij maar het Nieuwe Testament, zo hoorde ik eens iemand zeggen. Het Oude Testament gaat over Israël, terwijl het Nieuwe Testament gaat over Jezus. Is dat terecht? In de komende nummers van MANkracht zal de plaats van Israël meerdere keren aan de orde komen. Laat ik er vast een voorschot op geven.

Door: ds. J.H. Lammers

In de geschiedenis van de Kerk is vaak gedacht dat de Kerk de plaats heeft ingenomen van Israël. Deze gedachte heeft bijgedragen aan wat we noemen antisemitisme (Jodenhaat). Jezus Zelf zei echter: 'Het heil is uit de Joden (Joh.4: 22).' Alleen daarom zijn we en blijven we met Israël verbonden. Israël staat in Gods heilsplan op de eerste plaats. Als heidenen zijn wij erbij gekomen. Wie Romeinen 9 tot en met 11 leest, kan niet anders dan concluderen dat het Evangelie van Jeruzalem gegaan is naar de volkeren en daarna weer terugkeert naar Zijn eigen volk. Veel christenen zien in het uitroepen van de staat Israël in 1948 (75 jaar geleden) de hand van God. Israël leert ons dat God trouw is aan Zijn eigen Woord. Het Nieuwe Testament verstaan we alleen maar vanuit het Oude Testament. De hele Schrift is nodig voor ons geloofsleven. Het is onze roeping om onophoudelijk te bidden om de vrede van Jeruzalem. ■

Zorgeloos wandelen

**In God prijs ik Zijn woord, op God vertrouw ik,
ik vrees niet; wat zou een schepsel mij kunnen doen? Psalm 56:5**

Johannes Calvijn (1509-1564)

Als eenmaal het licht van de goddelijke voorzienigheid is gaan schijnen over een mens die God vreest, wordt hij echter niet alleen bevrijd van de intense angst en vrees die hem eerst drukten, maar wordt hij van alle zorg ontslagen. Dit is, wil ik zeggen, zijn troost dat hij beseft dat zijn hemelse Vader alle dingen zo in Zijn macht heeft, zo door Zijn gezag en wil beheerst, zo in Zijn wijsheid bestuurt, dat er niets kan voorvallen dan alleen wat Hij bepaalt. Verder is het zijn troost dat hij in Gods trouw opgenomen en aan de zorg van

de engelen toevertrouwd is en dat geen schade door water, vuur of ijzer hem kan treffen, dan alleen voor zover het God, Die alles bestuurt, behaagt dit een plaats te geven. Op grond hiervan rijst in de heiligen ook het vertrouwen om te roemen: „De Heere is mijn Helper, ik zal niet vrezen voor wat vlees mij kan doen; de Heere is mijn Beschermmer, waarom zal ik nog sidderen? Al zouden zij legers tegenover mij opstellen, al moest ik midden in het duister van de dood wandelen – ik zal niet ophouden goede hoop te hebben.”

**Johannes Calvijn in 1858
geschilderd door de Dordtse
schilder Ary Scheffer (1795-1858)
die in Parijs zijn atelier had.**

Collectie Musée de la Vie romantique, Paris

Gescheiden verder...?

Genesis 13

Door: dr. J. Hoek, Veenendaal

Het is voor Abram diep ingrijpend om gescheiden te worden van zijn neef Lot, zijn vertrouwde metgezel onderweg. Zo komt de aartsvader samen met zijn Saraï steeds meer geïsoleerd te staan. Maar juist als hij de droevige scheiding moet verwerken, zoekt de HEERE Zijn kind weer op om hem te troosten met Zijn rijke beloften.

ABRAM WEER OP ZIJN PLEK

Abram is in Egypte het spoor bijster geraakt. De HEERE wendt echter in Zijn genadige trouw het onheil af en zo kan Abram terugkeren naar het land dat God hem gewezen heeft. Via de Negev - woestijn trekt hij van rustplaats tot rustplaats in noordelijke richting totdat hij op een

bekende plek arriveert, het altaar dat hij eerder had gemaakt tussen (het later zo genoemde) Bethel en Ai. Daar roept Abram met de zijnen de Naam van de HEERE aan. Het is feest in zijn ziel. Als een schaap heeft hij gedwaald in het rond dat onbedacht zijn Herder heeft verloren. God zocht Zijn knecht ondanks

alles weer op. Zo wordt in Abrams leven Gods genade vernieuwd, zijn gebedsleven weer opgewekt, het vuur van het geloof vlamt weer op van onder de as en de sintels. Wat is voor ons deze onderhoudende en terugleidende genade van God iedere keer nodig. Op het gebed wil de HEERE Zijn

wonderbare trouw telkens bewijzen.

ONDERLINGE VERWIJDERING

We lezen over de grote rijkdom van Abram, deels meegebracht uit Ur, deels verkregen uit de hand van de farao van Egypte. Materieel is de aartsvader rijk gezegend met vee, zilver en goud. Ook neef Lot heeft veel kleinvee, runderen en tenten. Aardse rijkdom kent echter altijd schaduwzijden. Het land kan de grote veestapels niet dragen. Dit herinnert ons aan de actuele vraagstukken rond de uitputting en uitbuiting van de planeet aarde die ons zeker ter harte moeten gaan.

Het is verdrietig te lezen dat er onenigheid, twist ontstaat tussen de herders van het vee van Abram en die van het vee van Lot. Tweedracht om grasland en waterbronnen. Conflictstof hoopt zich op en Abram beseft dat het zo niet langer kan. Hij spreekt er zijn neef op aan: 'Wij zijn immers mannenbroeders!' We zijn met elkaar verbonden door bloedbanden en we dienen dezelfde God. Dan mogen materiële

zaken toch geen wig tussen ons drijven! Veelbetekenend staat er bij dat de Kanaänieten en Ferezieten toen in dat land woonden. Zij waren dus toeschouwers van de onderlinge conflicten binnen de clan van die vreemdeling Abram. Dat is levensgevaarlijk en diep beschamend. Helaas komt het nog steeds voor dat bijvoorbeeld erfeniskwesties binnen de gemeente van Christus tot

» Wat berokkent de mammon veel schade «

tweedracht en verkilling leiden. Dat mag niet zo zijn en roept om bekering, opdat de naam van de HEERE niet gelasterd zal worden door buitenstaanders en aan het getuigenis van het Evangelie geen afbreuk wordt gedaan.

LOT KIEST

We zien Abram en Lot naast elkaar staan, waarschijnlijk op een bergtop. Er moet gekozen

worden: wie gaat er links en wie gaat er rechts? Immers, beter in vrede naast elkaar dan in ruzie bij elkaar. Het is hoogst ongebruikelijk dat Abram als de oudste en als de leider, de sjeik, de eerste keus aan Lot laat. Ligt heel het land niet voor je open? Hier zien we bij de aartsvader de vrucht van oprecht geloof. Hij staat niet op zijn strepen, wil omwille van de vrede de

minste zijn en is wars van hebzucht en egoïsme. Hoe anders ligt dit bij Lot. En Lot sloeg de ogen op en zag... Het is ronduit brutaal en egoïstisch om maar snel te kiezen voor dat gebied wat er het mooist en vruchtbaarst uitziet. Lot

kies voor de Jordaanvlakte, waar veel watervoorziening is vanuit de rivier en allerlei zijriviertjes. Dat doet hem denken aan de vruchtbare velden in de Nijldelta en aan de verhalen die hij heeft gehoord over de hof van Eden, het paradijs. Abram mag dan het droge bergland houden, waar hij voortdurend afhankelijk zal zijn van regen en dauw. Lot heeft het goed bekeken!

VAN KWAAD TOT ERGER

Of toch niet? Veelbetekenend staat er in vers 10: voordat de HEERE Sodom en Gomorra te gronde gericht had. Dat zo fraai ogende gebied is in werkelijkheid allerm minst een paradijs, maar een broeinest van ongerechtigheid. De slechte reputatie van onmenselijkheid, hebzucht en seksuele losbandigheid (zie Ezech.16:49) was algemeen verbreid (vers 13). Maar Lot kijkt zijn ogen uit. Zijn blik is vertroebeld door begeerte. Hij is stekeblind voor het gevaar waaraan hij zichzelf, zijn vrouw, zijn dochters en verdere nageslacht blootstelt. Het zal gaan van kwaad tot erger, zoals Psalm 1 het schetst. Wie bij Sodom komt mét zijn wil, komt in Sodom tégen zijn wil.

DE SCHEIDING VOLTROKKEN

In vers 12 is de scheiding voltrokken. Abram woont in het beloofde land, onder de

koepel van Gods belofte. Lot woont bij de steden in de vlakte en zet zijn tenten op tot bij Sodom. Dus buiten het beloofde land! Iedere keer verhuist hij naar een plek dichterbij de verdorven stad. Uiteindelijk is hij er woonachtig als gezeten burger. We weten waar het op uitloopt: zijn vrouw een zoutpilaar, zijn dochters die schandelijke ontucht met hem bedrijven nadat ze hem dronken hebben gevoerd (Gen.19:30-38), hij

zelf als een brandend stuk hout uit het vuur gered. In 2 Petrus 2: 7-8 lezen we dat Lot als een rechtvaardig man leed onder de losbandige levenswandel van normloze mensen. Toch blijft hij lange tijd in Sodom wonen en moet het meemaken dat zijn gezin kiest voor de leefwijze van de heidense omgeving. Wat berokkent de mammon – ook onder oprechte gelovigen – veel schade.

De scheiding van Lot grijpt Abram hevig aan. Zo'n ver gaande breuk heeft hij nooit bedoeld. Dat Lot zou kiezen voor land buiten Kanaän en zich fysiek steeds verder van hem zou verwijderen, zal hij niet hebben voorzien. We mogen aannemen dat Abram bewogen is geweest met het geestelijk heil van Lot en zijn gezin.

VERVOLGONDERWIJS VOOR ABRAM

De HEERE ziet naar de eenzame Abram om. Hij weet wat Zijn kind nodig heeft. Sla toch uw ogen op... Lot sloeg zelf de ogen op, Abram wordt er door de HEERE toe uitgenodigd. Hij slaat pas zijn ogen op als het hem gezégd is, hij gaat van horen naar zien. Vanuit het horen van Gods Woord leren we kijken met geloofsogen. Zo leren we door de verrekijker van het geloof verder dan het blote oog kan reiken. Abram ziet heel het beloofde land voor zich, in alle windstreken. De belofte van het land en van het nageslacht wordt nu herhaald en verder

ontvouwd. Het land wordt voor eeuwig aan Abram en zijn nageslacht gegeven. Eeuwig betekent hier: zeer lange tijd. Voor het nageslacht gebruikt God het beeld van opwarrelend stof, niet te tellen hoeveelheden stofdeeltjes. Zo groot zal het

» Conflictstof hoopt zich op «

nageslacht zijn van de nog altijd kinderloze Abram. Het gaat hier om blijvende beloften voor het volk van Israël, dat als een ongekend wonder van God vandaag nog

altijd bestaat en zelfs weer in het beloofde land woont. Tegelijkertijd is de reikwijdte van deze beloften in Christus nog veel groter. De zachtmoedige Abram zal met zijn geestelijk zaad niet alleen het beloofde land, maar zelfs heel de aarde beërven (Matth. 5: 5).

In zijn grote Zoon zal zijn zegen zich uitstrekken tot alle volkeren van de wereld.

Vanuit deze belofte kan Abram gesterkt verder. Hij

geeft intussen gevolg aan de opdracht om nog eens heel het land door te trekken. Hij is immers de eigenaar in spe. God heeft het hem gegarandeerd. ■

GESPREKSVRAGEN

1. Waarom was de twist tussen de herders van Abram en Lot zo schadelijk? Zou satan hierbij een rol hebben gespeeld?
2. Herkennen we de keus van Lot in ons eigen leven? Hoe kunnen we hiervoor bewaard worden?
3. Hoe is het te verklaren dat Lot als rechtvaardige zo'n verkeerde keuze maakt en daarin jarenlang blijft volharden?
4. Sodom en Gomorra lagen in de slagschaduw van Gods naderend oordeel. Hoe is dat met onze cultuur? En wat betekent dat voor onze houding binnen de cultuur?
5. Hoe kreeg Abram de kracht om in dit conflict te handelen zoals hij deed? Hoe is hij hierin ons ten voorbeeld?
6. Bespreek wat Gods herhaalde belofte betekent voor het huidige volk Israël en vervolgens ook breder voor de wereldwijde kerk van Christus.

EN NU DE PRAKTIJK...

Het leven van Arthur Bons veranderde door Efeze 2

Door: Jan van Reenen

Het leven van Arthur Bons uit Ede veranderde nadat zijn schoonzus en zwager verongelukten. Een preek over Efeze 2: 4, 5 bracht een doorbraak. Hij kan nu al zijn zorgen in de handen van Christus leggen.

Arthur werd op 23 januari 1973 geboren in Ursem (Noord-Holland). Op Noord-Veluwe groeide hij op, waar hij zijn vrouw Gerda leerde kennen. Het paar heeft drie kinderen, van wie er één getrouwd is.

Na hun huwelijk vestigden ze zich in Lelystad, waar ze lid werden van de Gereformeerde Gemeente. Toen ze in Ede gingen wonen, sloten ze zich aan bij de Hervormde Gemeente en gingen ze naar de Oude Kerk in het centrum van het Veluwse dorp. Ze waardeerden de prediking, maar het Woord van God bleef op afstand.

Dat veranderde toen er zich binnen een jaar

twee ernstige ongelukken voordeden in de familiekring. In december 2014 verongelukte zijn schoonzus die veel bij hem over de vloer kwam.

» Als een verloren zondaar mocht ik Zijn hand vastgrijpen «

Een half jaar later verongelukte een zwager door een bedrijfsongeval. “Deze twee sterfgevallen hebben mij en Gerda diep geraakt. Ik schreeuwde tot God waarom Hij deze jonge

mensen liet sterven, midden in het volle leven, maar ik kreeg er geen antwoord op.”

Wat gebeurde er in uw hart?

Bons: “Daarin was boosheid, ongeloof en

verwarring dat God dit allemaal liet gebeuren. Maar er ontstond ook een zoektocht. Ik begon te beseffen dat ik voor God zou moeten verschijnen en dat ik er niet mee weg zou komen door te zeggen dat de prediking niet te volgen was. De noodzaak om God te leren kennen liet mij niet meer los.”

Hoe kwam er verandering?

“Dat gebeurde op 6 september 2015 in de Oude Kerk te Ede, tijdens een voorbereidingsdienst op het Heilig Avondmaal. De toenmalige predikant preekte over de tekst uit Efeze 2: 4-5: *“Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, heeft ons door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de overtredingen, met Christus levend gemaakt – uit genade bent u zalig geworden”*.

Voor mij ging de hemel open en ik zag Christus schitteren op Zijn volmaakte troon. Hij stak Zijn rechterhand naar mij uit. Als een verloren zondaar mocht ik Zijn hand vastgrijpen en geloven in Zijn grote barmhartigheid.”

Hoe leefde u daarna?

“Het besef dat ik 42 jaar van mijn leven had verkwanseld, bleef me drukken. Ik ben samen met Gerda op belijdeniscatechisatie gegaan. We mochten later aangaan aan het Heilig Avondmaal. In 2016 werd ik gekozen tot ouderling-kerkrentmeester. Ik was er niet verbaasd over toen de benoemingsbrief kwam. Ik wist al direct dat God mij op het oog had. Dit werk mag ik nog steeds met veel vreugde doen.”

Bleef uw weg voorspoedig gaan?

“In 2018 werd er bij mij een hersentumor geconstateerd. Drie jaar later vond de arts

van het UMC in Utrecht een operatie noodzakelijk. Begin dit jaar is er groei van de resttumor ontdekt. Dat betekent dat ik binnenkort weer geopereerd moet worden.”

Hoe bent u daaronder geestelijk gesteld?

“Pas toen ik voor eerste keer geopereerd moest worden, drong de ernst van de situatie echt tot me door. Maar voordat ik de operatiekamer werd ingereken, zag ik Christus opnieuw schitteren op Zijn troon. Het gaf me verlangen om bij Hem te mogen zijn. Ik heb daarom al mijn zorgen in Zijn handen mogen leggen. Nu ik binnenkort weer eenzelfde operatie moet ondergaan, mag ik weer zien op Zijn genade. Wat Hij doet is goed, ook als het anders loopt dan wij hopen en bidden. God alle eer en lof!” ■

Foto's: FLOWfotografie

BIJBELSTUDIES OVER DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN EFEZE (3)

Amazing grace

Efeze 2:1-10

Door: ds. H.J.T. Lubbers, Woudenberg

De Chinese kerkleider Watchman Nee vat de hele Efezebrief samen in drie werkwoorden: Zitten – onze positie in Christus (1:1-3:21). Wandelen – ons leven in de wereld (4:1-6:9). Standhouden – onze houding tegenover de vijand (6:10-24).

Christenen maken vaak de fout dat ze eerst gaan wandelen, om vervolgens te kunnen zitten en uitrusten. Maar dat is precies de omgekeerde volgorde. Het christenleven begint bij zitten, bij rusten in Christus. Alles is al gedaan door

Jezus. Hij geeft en wij ontvangen. Dat wonder bezingt Paulus in Efeze 2:1-10.

DOOD

Vers 1-3 gaan over het verleden van de gelovigen te Efeze. En over jouw verleden. Ten-

minste..., als je jezelf aan de Heere Jezus verloren hebt. Hoe typerend: God komt in deze eerste drie verzen niet voor. (De in onze vertaling schuingedrukte woorden 'heeft Hij met Hem levend gemaakt' zijn ter wille van de leesbaar-

heid naar voren gehaald vanuit vers 5.) En wie leeft ‘zonder God’ is geestelijk dood. Zoals een bal willoos meedeint met de stroming in een rivier, deinden de gelovigen in Efeze voorheen mee met de massa in de stad.

In gedachten zie je de eerste lezers van Paulus’ brief instemmend knikken. Ja, zo was hun leven vroeger: Focussen op winstmarges op de markt en in de haven van Efeze. Je hart ophalen aan brood en spelen in stadion en theater. Alle remmen los tijdens het Artemisfestival. De levende God

had geen betekenis in hun leven. Herken je het wellicht ook vanuit je eigen verleden? ‘Volg je hart, want dat klopt’, zegt de 21e eeuwse mens. Terwijl de Bijbel iets radicaal anders

leert: Arglistig is ons hart! (Jer. 17:9) Een christen buigt voor het Woord. Niet ons gevoel geeft de doorslag!

LINKSOM OF RECHTSOM

Het is opvallend, dat Paulus zichzelf en andere jodenchris-

tenen erbij insluit. ‘Onder wie ook wij allen voorheen verkeerden.’ Al leefde Paulus nóg zo vroom. Hij was van onverdachte komaf en bovendien fanatiek orthodox (Fil. 3:5-6). Tóch draaide het vroeger ook in Paulus’ leven om zichzelf.

Dus: Linksom of rechtsom, werelds of vroom, kerkganger of stadionganger... wie leeft zonder God en Christus is dood. En Paulus komt naast je zitten: ‘Zo was het bij mij ook.’

DUIVEL, WERELD, VLEES

Wie trouwens denkt dat je in een leven zonder God zelf de

en eigen vlees. Zie je ze ook staan in vers 2 en 3? Leven zonder God staat gelijk aan: Wandelen overeenkomstig de leefwijze van de *wereld*; wandelen onder beïnvloeding van de *duivel* (die hier ‘aanvoerder van de macht in de lucht’ heet); wandelen in de begeerten van ons *vlees*, ons oude ik, door je hartstochten en je eigen gedachten te volgen.

Intussen is dat wel levensgevaarlijk: ‘Wij waren van nature kinderen des toorns’, zegt Paulus. Als er in je leven niets verandert, zul je op de dag van het gericht omkomen.

Paulus haalt aan het begin van hoofdstuk 2 dus oude koeien uit de sloot. Een zinvolle oefening. Want bedenken uit hoe grote nood God verlost, is een goed medicijn tegen een oppervlakkig geloof en

brandstof voor verwondering. In de woorden van Calvijn, in zijn commentaar op de Efezebrief: ‘... wij gevoelen nimmer genoeg, hoeveel wij Christus schuldig zijn, noch overleggen genoeg, hoe groot Zijn weldaden aan ons zijn, tenzij ons

» Medicijn tegen oppervlakkig geloof en brandstof voor verwondering «

touwtjes in handen hebt, zit ernaast. Onze wil is als een paard die bereden wordt. Zo niet door God, dan door Gods tegenstander. De Catechismus geeft in zondag 52 zijn signalement: Een driekoppige doodsvijand – duivel, wereld

daartegen voor ogen gesteld wordt, hoe ongelukkig onze toestand buiten Hem is.’

MAAR GOD!

Hoe wordt het anders? Niet omdat wij van onze kant op een goede dag de beslissing nemen om serieus te gaan doen en ‘tijd voor God’ te maken. Welnee! Klip en klaar klinkt het Evangelie: ‘Maar God...!’ Een- en andermaal (in vers 5 en 8) valt het woord ‘genade’. Een dode begint niets. God maakt doden levend! Wanneer? De christenen te Efeze konden het ongetwijfeld navertellen. Paulus kwam in de stad met het Evangelie van het kruis en toen ontstak de Heilige Geest de vlam van het geloof in hun harten. Paulus lijkt echter niet zo geïnteresseerd in het ‘wanneer’. Hij benadrukt iets anders: ‘Met Hem!’ (vers 5-6) Wie gelooft, is onlosmakelijk verbonden aan Christus. Hij is het hoofd en Zijn gemeente is het lichaam. Daarom mag ik in het geloof weten: Wat van Jezus geldt, geldt van mij.

MET HEM

Paulus werkt het uit: 1. Jezus kwam tot leven – en wij zijn

met Jezus levend gemaakt; een nieuwe wereld binnengegaan, waarin God levende werkelijkheid is! 2. Jezus is opgewekt – en wij met Hem! Dat slaat op onze levenswandel. Als je met Christus levend bent gemaakt, zal dat blijken in je doen en laten: Strijden tegen de zonde, verlangen om tot Gods eer te leven. 3. Jezus is ten hemel gevaren – en wij zijn met Hem in de hemelse gewesten gezet. Christus is de duivel en de machten de baas – en wie door

» Jezus leeft, en ik met Hem! «

het geloof aan Christus is verbonden, weet: De overwinning is gegarandeerd, al plaagt satan me nu nog iedere dag. Het is als bij een drenkeling zonder zwemdiploma. Als eerst zijn hoofd maar boven water is, komt het met de rest van het lichaam ook wel goed.

Zouden we daar niet veel meer uit moeten leven? Wat kunnen we ons blindstaren op zorgen, zonden, tekorten. De Heilige Geest schildert ons Jezus voor ogen en doet ons

zingen: ‘Jezus leeft, en ik met Hem!’

BARMHARTIGHEID

De bron van dit alles? Gods barmhartigheid! Uit pure ontferming over mensen in diepe nood zond God Zijn Zoon in de gestalte van een slaaf. Let trouwens op hoe Paulus het zegt in vers 4: God is niet alleen maar barmhartig, maar *rijk* in barmhartigheid. Dat toont Hij niet maar door Zijn liefde, maar door Zijn *grote* liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft. Om je eindeloos over te verwonderen! God had ons lief, niet toen wij al een beetje op de goede weg zaten. Maar toen wij nog met gebalde vuist richting de hemel stonden, ‘dood door de overtredingen’ (5).

Wat een bemoediging is dit trouwens ook, voor mensen die nog zoveel doodsheid in hun hart tegenkomen. Onze God is berekend op mensen die dood zijn.

NIJWE SCHEPPING

In vers 8-10 vat Paulus kernachtig samen wat hij al gezegd heeft. Het zal nodig zijn. De gedachte dat ik hard aan de slag moet om een betere versie

van mezelf te worden, zit immers diep. Zo'n leven maakt echter hoogmoedig ('wat ben ik toch vroom') of angstig ('zou ik al genoeg hebben gedaan?'). Genade maakt vrij! Wel is het geloof nodig om te delen in dit nieuwe leven. Maar ook dat geloof maak ik niet zelf – het is de gave van God (8).

Goede werken zijn vrucht (10). We worden niet gered *dóór* goede werken, maar *óm* goede werken voort te brengen. Wie gelooft is immers 'Zijn maaksel'; herschapen! Ik word op een nieuwe weg geplaatst. Niet om te draven, maar om te

'wandelen'. Ontvangend en ontspannen. Goede werken doen, zoals een kind een cadeautje voor zijn vader koopt, van het zakgeld dat zijn vader hem eerst zelf heeft gegeven.

Hoe dat er in de praktijk uitziet, werkt Paulus uit vanaf hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk valt alle nadruk op het 'zitten'. Laat de rijkdom van Gods genade (opnieuw) tot je doordringen. 'Als U niet met Uw liefde was gekomen in mijn leven, was mijn leven geëindigd in de dood.' Daarom:

*Amazing grace
(how sweet the sound)
that saved a wretch like me!
I once was lost,
but now I am found,
Was blind, but now I see.*

(John Newton, 1725-1807) ■

GESPREKSVRAGEN

1. Waar zien je in Efeze 2:1-10 de drieslag ellende, verlossing, dankbaarheid? Mee eens, dat dit de blijvende drie grondtonen van een Bijbels geloofsleven zijn?
2. Hoe omschrijft Paulus het 'voorheen' (2-3) van de gelovigen? Is er een 'eertijds' in jouw leven? Wat is er veranderd?
3. Wat is bedoeld met 'de geest die nu werkzaam is in de kinderen van de ongehoorzaamheid' (2). Herken je dit in de wereld om ons heen?
4. Hoe kan het, dat God mensen liefheeft als ze nog dood zijn?
5. Hoe is het met de goede werken in jouw leven? Wat is het verschil tussen 'niet gered door goede werken' (9) en 'gered om goede werken te doen' (10)?
6. Bijvoorbeeld op internet is achtergrondinfo te vinden over John Newtons wereldberoemde lied 'Amazing grace'. Wat spreekt je aan in deze hymne?

STREEKVERGADERING**DONDERDAG 18 JANUARI 2024****(STREEK VEENENDAAL)**

Thema: Henoch wandelde met God...!

Spreker: ds. J.M. Molenaar

Waar: Gebouw Maranatha, Veenendaal

Tijd: 19.45 uur

MANNENTHEMADAGEN

Ben je op zoek naar bezinning op belangrijke vragen uit het leven? Doe je dit graag samen met andere mannen? Bezoek dan één van onze mannendagen. Met elkaar grondig bezinnen in een ontspannen sfeer.

Thema: Christus alles?!**ZATERDAG 7 OKTOBER 2023****WEST (ZUID-HOLLAND-ZUID)**

Sprekers: ds. H. Peet (CGK)

ds. P.D. Teeuw (PKN)

Waar: Immanuëlkapel, Ridderkerk-Oostendam

ZATERDAG 14 OKTOBER 2023**MIDDEN (VEENENDAAL EN MIDDEN NEDERLAND)**

Sprekers: ds. J.W. Verboom (PKN)

ds. J. van den Os (CGK)

Waar: Gebouw Maranatha, Veenendaal

Meer info: www.mannenthemadagen.nl**TOERUSTINGSDAG****Zaterdag 28 oktober 2023**

Tijd: 10.00 tot 12.15 uur.

Centrale plaats in ons land:

Dorpskerk van Hoevelaken.

Thema:

Gedoopt, maar dan...?!

Appél tot een nieuwe levenswandel...

Sprekers:

ds. A.J. Mensink en dr. M.A. van Willigen

**WILT U BEKENDHEID GEVEN AAN EEN ACTIVITEIT IN UW MANNENVERENIGING OF MANNENKRING?
MAIL NAAR: PREDIKANT@RONDZES.NL O.V.V. MANKRACHT ACTIVITEIT**

**BESTUURS-
WIJZIGINGEN**

- **MV 'Dient de Heere' te Oosterwolde heeft een nieuw bestuur:**
voorzitter: dhr. A.A. Klompenmaker, Essenakker 16, 8097 SN Oosterwolde;
secretaris: is dhr. G. J. Souman, Noorderbrink 4, 8079 TN Noordeinde;
penningmeester: dhr. H. Korenberg, Zuideinde Oost 2, 8278 AS Kamperveen.
- **MV 'Eben Haëzer' te Wekerom heeft een nieuwe secretaris:**
dhr. C. van de Pol, Lage Valkseweg 55, 6733 GB Wekerom.
- **MV 'Onderzoekt de Schriften' te Hoevelaken heeft een nieuwe secretaris:**
dhr. G. Gerritsen, Hoevelakerveenweg 3, 3871 KK Hoevelaken.

Vriendelijk dank voor uw medewerking, ds J. van Dijk, secr. E ds.j.vandijk@hetnet.nl

Volk uit Abraham gesproken (1)

Door: Dr. J. Hoek, Veenendaal

Nu de staat Israël 75 jaar bestaat, laait de aandacht voor de positie van het Joodse volk in verleden, heden en toekomst binnen de kerken weer wat op. Een goede zaak. We zingen vaak vanuit Psalm 105 over het volk uit Abraham gesproken, dat zoveel gunsten geeft genoten. Hoe kijken wij vanuit het christelijk geloof aan tegen dit bijzondere volk? In de komende nummers van MANkracht willen we steeds een publicatie over het voetlicht brengen die ons bij de bezinning op Israël (volk, land en staat) behulpzaam kan zijn.

VOLK TUSSEN EEUWIGHEID EN EENZAAMHEID

Het boek *Volk tussen eeuwigheid en eenzaamheid* van de hand van ds. P. den Butter, emeritus predikant binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken, verscheen eerder in 1978. Het is goed dat dit gerijpte werk opnieuw op de markt is gebracht, al is het wel jammer dat de auteur nieuwere literatuur niet heeft verwerkt. Den Butter ontvouwt zijn visie in zeven kernwoorden: verkiezing, vervolging, verblinding, verwachting, vergadering, verlossing en vervulling. Krachtig poneert hij dat Gods verkiezing van het volk Israël een blijvende zaak is: 'wie iets wil verstaan van Israël, mag nooit vergeten dat God met dit volk begonnen is en dat Hij het verkoren heeft.' (p.22) Het is dan ook principieel onjuist te stellen dat de kerk Israël vervangt en de functies van Israël in Gods heilsplan zou hebben overgenomen.

Op heldere wijze geeft Den Butter een bijbels onderbouwde uiteenzetting aan de hand van de genoemde zeven kernwoorden. Daarbij komt de verwachting van een heerlijke toekomst voor Gods verbondsvolk nog binnen de geschiedenis, dus voor de wederkomst van Christus, uitvoerig aan de orde, met citaten van met name Puriteinen en schrijvers uit de tijd van de Nadere Reformatie.

Bij hoofdstuk 3 ('Verblinding') plaats ik een kritische kanttekening. Hier klinken woorden als 'de failliete boedel van het jodendom'. De schrijver wil niet weten van een gesprek op niveau tussen vertegenwoordigers van het christelijk geloof en van de joodse religie. Daar stelt hij tegenover dat de Joden met alle macht tot bekering moeten worden geroepen, onder verwijzing naar Johannes 3: 36. Maar in datzelfde hoofdstuk Johannes 3 gaat de Heere Jezus nu juist wél een gesprek op hoog niveau aan met Nicodemus als vertegenwoordiger van de toenmalige joodse theologie. Zo'n gesprek is allerminst vrijblijvend, maar wel respectvol.

Met de hoofdlijn van het betoog van Den Butter stem ik van harte in. Al Gods beloften aan Israël, zijn nog steeds het bezit van Israël en gaan met dit volk mee de eeuwen door. ■

*Ds. P. den Butter,
Volk tussen eeuwigheid
en eenzaamheid,
De Banier, Apeldoorn
20232.,
292 p.
ISBN 9 789087 189310.
€ 19,95*

OM OVER NA TE DENKEN

Conflicten in de familie

Door: theoloog en docent drs. N.C. van der Voet, Veenendaal

Jij bent Johan of Gerard of Jan Martijn. Je snapt niet wat je vader mankeert. Hij is zo onvriendelijk. Je kinderen hebben ruzie en maken jullie als ouders verwijten. Je zus en schoonzus waren al op de basisschool vriendinnen maar er zijn dingen gebeurd en nu kijken ze elkaar niet meer aan. In families kunnen zich spanningen voordoen. Wat kun je eraan doen? Helpt de Bijbel ons dan verder? Jazeker! Ik heb Bijbelteksten opgezocht en plaats ze hier onder door mij bedachte kopjes.

MOND OPEN DOEN

Pot problemen niet op maar maak ze bespreekbaar. Dat voorkomt ook geroddel. Relatieproblemen lossen zich soms vanzelf op, maar ze kunnen ook blijvende verwijdering geven en na jaren nog slapeloze nachten. In alle gevallen is het goed om erover te praten. Bel iemand op

of zoek die persoon op. Nodig betrokkenen bij jou thuis uit. Ook in het ernstige geval als je broer tegen je gezondigd heeft, heb je het recht hem daarmee te confronteren (Matth. 18:15). Ga het gesprek dus aan! Denk wel goed na. Ga praten maar zet ook een wacht voor je lippen (Ps. 141:3). Je moet

iemand niet te snel aanklagen (Spr. 25:8). Ook al denk je dat je eigen overleggingen zuiver zijn, laat de Heere je hart toetsen (Spr. 16:2). Bezin je op je eigen rol in het conflict en je eigen inzichten. Afgunst of eigenbelang of halve waarheden of drift dragen niet bij om conflicten op te lossen (Jak. 3:14).

ORDEELSVRIJ LUISTEREN

Als je de andere partij of verschillende ruziënde familieleden spreekt, probeer dan oordeelsvrij te luisteren. Zoals Jezus spreekt met de Samaritaanse vrouw (Joh.4). Je luistert niet om argumenten te verzamelen om de ander(en) klem te zetten. Zelfs niet om met jouw oplossing te komen. Je luistert om de ander(en) te begrijpen. Je vraagt naar beweegredenen en verwachtingen die anderen hebben. Je vraagt naar hun teleurstellingen. Je vraagt hoe zij nu denken verder te gaan. Je vraagt welke investeringen zij daarvoor willen doen. Soms wordt dan vanzelf zichtbaar welke stappen gezet kunnen worden om een conflict op te lossen.

Soms komt er niets zinnigs uit maar kun je nog wel afspreken om een andere keer

verder te praten. En dat kan dan eventueel met een ander erbij (Matth. 18:16).

BOOSHEID

Paulus en Jakobus waarschuwen beiden voor boosheid (Ef. 4:31, Jak. 1:19-21). Boos zijn mag, maar laat de boosheid niet de leidraad van je gesprekken zijn. Maak geen verwijten. 'Jij bent altijd...!' 'Jij doet nooit...!'. Wees bescheiden. Vertraag je boosheid door je verstand te gebruiken (Spr. 19: 11). Gebruik geen te grote woorden die je eventueel later weer moet inslikken. Houd je booschappen dicht bij jezelf. 'Toen jij dit zei, heb je mij pijn gedaan. Kun je dat begrijpen?'

OP TIJD STOPPEN

Je kunt familieruzies proberen op te lossen. Het kan ook misgaan. Stop dan op tijd.

Twistziek gekissebis moet je al helemaal niet voortzetten (Spr. 26:20-22). Anders ga je er zelf nog onderdoor vanwege de spanning. Probeer de problemen los te laten. Trek, als je gehuwd bent, één lijn daarin met je vrouw om verwijdering tussen jullie te voorkomen. Soms kun je loslaten door de anderen te vergeven wat ze gezegd of gedaan hebben (Ef. 4:32). Soms moet je gewoon accepteren dat je schoonmoeder een rugzakje heeft. Zij zal niet veranderen. Aanvaard het of neem indien nodig afstand. Christus vraagt om vijanden lief te hebben (Matth. 5:44). Daar vallen moeilijke familieleden ook onder. In alle gevallen betekent loslaten: je zorgen aan de Heere toevertrouwen. Zoals David bijvoorbeeld doet in Psalm 43: 'Heere voert U mijn rechtszaak'. David komt er zelf niet meer uit en legt zijn geding in de handen van zijn hemelse Vader.

NAVOLGEN

Houd bij familieconflicten altijd dit, biddend, voor ogen: wat zou de Heere Jezus zeggen of doen in onze situatie en h oe zou Hij dat doen? Je krijgt geen pasklare antwoorden, maar zoekt die dan wel op de goede manier. ■

*Ik roem in God; ik prijs 't onfeilbaar woord;
Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord;
Ps. 56 vers 5*

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons trouw en meelevend lid

Gijsbert Boef

In de leeftijd van 82 jaar.

Hij was één van de oprichters van onze mannenvereniging.

Met dankbaarheid denken wij terug aan zijn betrokkenheid tijdens onze verenigingsavonden.

We wensen zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie Gods troost en nabijheid toe.

Bestuur en leden van mannenvereniging 'Graaft en Verdiept'

Bodegraven, 5 april 2023

*Welzalig HEER, die op U bouwt
En zich geheel aan U vertrouwt.
Psalm 84 : 6*

Met droefheid geven wij kennis van het plotseling overlijden van ons trouw en meelevend lid

Peter Albertus Vlok

Emeritus predikant

In de leeftijd van 76 jaar.

Met dankbaarheid zien wij terug op zijn inbreng, in onze vergaderingen als mannenvereniging

De Heere schenke troost aan zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en allen die hem lief waren.

Bestuur en leden van MV 'Onderzoekt de Schriften' te Giessenburg

Giessenburg, 4 mei 2023

*'Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof,
hebben vrede bij God
door onze Heere Jezus Christus'
Romeinen 5:1*

Op 31 mei 2023 is in vertrouwen op zijn Zaligmaker ontslapen ons trouw en meelevend lid

Evert van de Beek

Met dankbaarheid denken we terug aan zijn actieve rol die hij jarenlang op zich heeft genomen als voorzitter van onze vereniging. De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen, zij gaan hem ontzettend missen. Maar ook wij als mannenvereniging zullen zijn inbreng zeker gaan missen.

Mannenvereniging 'Onderzoekt de Schriften' te Kootwijkerbroek

*De HEERE zal uw uitgang en uw ingang
bewaren, van nu aan tot in der eeuwigheid.
Psalm 121 vers 8 onberijmd*

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons trouw en meelevend lid.

Dirk Verweij

In de leeftijd van 89 jaar

Met dankbaarheid denken wij terug aan de vele jaren dat hij onder ons aanwezig was, ook in de functie als secretaris.

De Heere schenke Zijn troost en nabijheid aan de kinderen en kleinkinderen en verdere familie.

Bestuur en leden van M.V. "Filippus" te Oudewater

Oudewater 19 juni 2023

Maar (blij vooruitzicht, dat mij streelt!)
ik zal, ontwaakt, Uw lof ontvouwen,
U in gerechtigheid aanschouwen,
verzadigd met Uw Godd'lijk beeld.
Psalm 17 vers 8

Met droefheid geven wij u kennis dat de
Heere tot Zich heeft weggenomen ons
oud-(bestuurs)lid

Gerrit-Jan Vlot

In de leeftijd van 90 jaar.

We gedenken in dankbaarheid
zijn jarenlange betrokkenheid
bij onze vereniging.

De Heere vertrooste zijn vrouw,
kinderen, en (achter)kleinkinderen.

Bestuur en leden van
mannenvereniging 'Calvijn'

Oud-Alblas, 22 mei 2023

BORGO BV
autobedrijf

Bij ons kunt u terecht voor:

- * In- en verkoop occasions
- * APK
- * Schade
- * Banden en velgen + opslag
- * Trekhaak plaatsing
- * Onderhoud en reparatie
- * Airco reparatie, onderhoud en diagnose
- * Uitlijnen en balanceren
- * Audio visuele producten, inbouw, onderhoud en diagnose
- * Camperonderhoud
- * Onderhoud bedrijfswagens

Ook voor (private) lease bent u bij ons op het juiste adres

Kaartenmakerstraat 9 | 2984 CB Ridderkerk | T 0180 397943 | www.autobedrijfborgo.nl

**Bezoek onze showroom in
Autopartners De Blaak 2.0**

P.C. Hoofdstraat 14 te Ridderkerk

AUTOPARTNERS DE BLAAK 2.0

HIER HAD

U W A d
v e R t e
n T t i e

KUNNEN STAAN...

Wilt u hier de volgende keer staan?

Neem contact op met MANKracht en wij regelen
dat de door u aangeleverde advertentie hier
tegen een schappelijke prijs wordt geplaatst
(eenmalig of het hele jaar).

Voor aanmelding of informatie:
I.h.dekluijver@hetnet.nl

de lease **Intermediaire**
voordeel in mobilitijd

Financial Lease Full Operational Lease Short Lease Private Lease

De LeaseIntermediair biedt de ideale combinatie
van persoonlijk mobiliteitsadvies én scherpe tarieven.

Via 1 aanspreekpunt bereik je en vergelijk je
de grootste en beste Nederlandse leasemaatschappijen.

Voortaan weet je wel zeker dat je de beste leasedeal hebt
en volledig wordt ontzorgd!

Dat is voordeel in mobilitijd.

Neem vrijblijvend contact op om de mogelijkheden te bespreken.

Mobiel 06 – 516 857 81
info@deleaseintermediair.nl

www.deleaseintermediair.nl

Neem en lees...

DAAROM GA IK NAAR DE KERK. GEDACHTEN OVER GODS HUIS ALS PLAATS VAN ONTMOETING, DOOR A.A.F. VAN DE WEG, UITG. GROEN, HEERENVEEN, 2021, ISBN 978 90 889 72720; 127 BLZ.; € 15,99.

‘Never waste a good crisis’, zei Churchill. Daarom verscheen naar aanleiding van de coronacrisis dit boek, bedoeld om ons denken over de kerk[ang] te verdiepen.

De auteur schildert negen bewegingen, waaronder ‘van kerkgang naar ontmoeting met God’, ‘van consumeren naar gevormd worden’. De schrijver heeft vooral de generatie 25-40 jaar op het oog, schrijft vlot en gebruikt veel aansprekende

voorbeelden. Positief prikkelend: ‘In de liturgie wordt niet de nadruk gelegd op wat verkoopt, maar op wat voedt’. ‘Wie verlangt ‘Hij moet groeien, ik minder worden’, doet er goed aan, lid van de kerk te zijn.’ Dit boek is voorzien van gespreksvragen.

ONE MINUTE BIJBEL, DOOR DOUG FIELDS (VERTAALD UIT HET ENGELS); UITG. JONGBLOED, HEERENVEEN, 2022, ISBN 978 90 6538 5160; 375 BLZ.; € 24,99.

In de One Minute Bijbel vind je voor iedere dag van het jaar één minuut stukjes uit de Bijbel in de HSV, van Genesis tot Openbaring. Daarnaast staat telkens een beknopte verdieping, toepassing of opdracht. Speciaal bedoeld voor jongeren, om dagelijks Bijbel lezen weer haalbaar te maken. De auteur uit Californië (jongerenwerker en oprichter van Simply Youth Ministry in Amerika) hoopt dat je door dit boek hongerig zult worden naar meer dan deze 366 hapklare brokken.

GALATEN. DE SCERPSTE BRIEF, DOOR DR. R. VAN KOOTEN, UITG. LABARUM ACADEMIC, APELDOORN 2021, ISBN 978 90 8718 6029; 513 BLZ.; € 24,95.

In de Galatenbrief is het hart van het evangelie in het geding. Zekerheid over je verlossing vind je in het bloed van Christus. De menselijke neiging om meer te doen en te hebben lijkt onuitroeibaar. In 78 (!) zeer grondige Bijbelstudies legt de auteur de Galatenbrief uit aan jongeren en ouderen en trekt hij lijnen naar de dreiging van een voorwaardelijk Evangelie of een activistisch geloof in de gemeente van nu. Een hongerige Schriftonderzoeker vindt veel in dit boek. Als uitgangspunt voor een

Bijbelkringseizoen is het misschien wel erg uitvoerig. Hoewel de boekomslog gespreksvragen belooft, zijn die nergens te vinden. Tekstvakken helpen om de rode draad te kunnen vasthouden.

PREKEN OVER HET NIEUWE TESTAMENT, DEEL 2, DOOR ROBERT MURRAY M'CHEYNE; UITG. DE BANIER, APELDOORN, 2023; ISBN 978 90 871 89631; 328 BLZ.; € 24,95

Velen kennen deze prediker van het gedicht: ‘Eens was ik een vreemdeling...’ In deze bundel vind je preken uit de evangeliën en de brieven. De preken serie uit de eerste Petrusbrief springt er uit. Helaas is er geen tekstregister te vinden in deze uitgave. Deze bondige prekschetsen zijn echter vol van Christus en Zijn werk, ruim en liefdevol nodigend, scherp waarschuwend en recht op de man af. ‘O, broeders, wat u ook bent, Christus ziet vandaag uit naar uw zaligheid. (...) Hij bloedt nog steeds voor arme zondaren.’

